

Sygn. akt V U 1103/12

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2013 roku w Słupsku

na rozprawie

odwołania R. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 24 października 2012 roku znak (...)

w sprawie **R. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o rentę socjalną

w przedmiocie rozpoznania wniosku R. O. o doręczenie wyroku z uzasadnieniem

postanawia:

odrzuć wniosek

Sygn. akt VU 1103/12

UZASADNIENIE

W dniu 16.07.2013 r. ubezpieczony R. O. złożył pismo zatytułowane jako zażalenie na postanowienie i wniosek o przywrócenie terminu do wystąpienia o wydanie wyroku z uzasadnieniem. Z treści pisma wynikało, że wniosek złożył zgodnie z pouczeniem – informacją, że ma dwa tygodnie na złożenie wniosku o odpis. Zdaniem ubezpieczonego błędne pouczenie o jego prawach i tego wyniku nie były zawinione przez niego. Wezwany do sprecyzowania czy jego pismo stanowi zażalenie na to postanowienie czy w istocie wniosek o przywrócenie terminu stwierdził, że jest ono wnioskiem o przywrócenie terminu.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. nie zajął stanowiska w przedmiocie przywrócenia terminu do nadesłania odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Sąd ustalił co następuje:

Wyrokiem z dnia 18.06.2013r. Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił odwołanie R. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 24.10.2012r. znak (...). Przewodniczący pouczył o możliwości zgłoszenia wniosku o uzasadnienie w terminie tygodnia od ogłoszenia wyroku.

dowód: wyrok k 64 akt sprawy, protokół rozprawy k 63 akt sprawy

W dniu 27.06.2013r. R. O. złożył żądanie doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem.

dowód: pismo ubezpieczonego k. 68, koperta k 69 akt sprawy

Postanowieniem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Słupsku z dnia 4.07.2013r. wydanym w przedmiocie wniosku ubezpieczonego o sporządzenie uzasadnienia wyroku tegoż sądu, Sąd odrzucił wniosek skarżącego o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, jako wniesiony po terminie.

dowód: postanowienie k. 69 akt sprawy

W dniu 16.07.2013 r. ubezpieczony R. O. złożył pismo zatytułowane jako zażalenie na postanowienie i wniosek o przywrócenie terminu do wystąpienia o wydanie wyroku z uzasadnieniem. Z treści pisma wynikało, że wniosek złożył zgodnie z pouczeniem – informacją, że ma dwa tygodnie na złożenie wniosku o odpis. Zdaniem ubezpieczonego błędne pouczenie o jego prawach i tego wynikły nie były zawinione przez niego.

dowód: pismo k. 74 akt sprawy

W dniu 1.10.2013r. ubezpieczony R. O. złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem.

Dowód: wniosek k. 81 akt sprawy

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek ubezpieczonego R. O. o przywrócenie terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku jako niezasadny podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 328 § 1 k.p.c. uzasadnienie wyroku sporządza się na żądanie strony, zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji wyroku. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku również wówczas, gdy wyrok został zaskarżony w ustawowym terminie. W niniejszej sprawie ostatnim dniem do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem był dzień 25.06.2013r. Do 9.07.2013 r., kiedy to wyrok się uprawomocnił, ubezpieczony mógł zaskarżyć wyrok wnosząc apelację, czego nie uczynił.

Zgodnie z art.169 § 1 k.p.c. pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do Sądu w którym czynność miała być dokonana w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminowi. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej, w niniejszej sprawie złożyć wniosek o uzasadnienie wyroku (art. 169 § 3 k.p.c.).

W związku z powyższym zasadne jest przyjęcie, że ubezpieczony skutecznie złożył żądanie doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem w dniu 1.10.2013r.

W myśl art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu.

Zatem wniosek o przywrócenie terminu powinien:

- 1) odpowiadać warunkom formalnym
- 2) wskazywać na jego dopuszczalność
- 3) spełniać warunki zasadności

Zatem przywrócenie ubezpieczonemu terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku zależało od ustalenia czy uchybienie terminowi było niezawinione. Strona powinna uprawdopodobnić, że mimo całej swej staranności, biorąc

pod uwagę miernik staranności jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swe interesy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71, OSPiKA 1972, poz. 144), nie mogła czynności dokonać w terminie, a więc że zachodziła przeszkoda od niej niezależna. Przeszkoda ta musi istnieć przez cały czas biegu terminu przepisane dla dokonania czynności procesowej.

Na rozprawie w dniu 1.10.2013r. ubezpieczony przyznał, że wnosi o przywrócenie terminu aby mógł się odwołać od wyroku. Domagał się przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Ubezpieczony twierdził, że zrozumiał, że ma dwa tygodnie na złożenie wniosku. Nie złożył apelacji gdyż chce uzyskać odpis wyroku z uzasadnieniem, myślał, że tak trzeba i taka jest kolejność. Miał pierwszy raz sprawę w sądzie tzn. pierwszy raz był obecny na sprawie w sądzie. Domagał się wydania wyroku z uzasadnieniem w celu odwołania do wyższej instancji. Nie składał wniosków dowodowych. Ubezpieczony oświadczył, żeby jego pismo traktować jako wniosek o przywrócenie terminu.

Wniosek skarżącego był dopuszczalny i spełnia warunki formalne, jednak nie spełnił on warunku zasadności, albowiem skarżący nie udowodnił braku winy w uchybieniu terminowi.

Jak sam wskazał nie było żadnych obiektywnych przyczyn z jakich mogło dojść do uchybienia przez niego terminowi, którego przywrócenia żądał.

Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 18.06.2013r. skarżący był obecny na rozprawie. Wyrokiem z dnia 18.06.2013r. Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił odwołanie R. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 24.10.2012r. znak (...). Z treści protokołu rozprawy wynika, że przewodniczący pouczył o możliwości zgłoszenia wniosku o uzasadnienie w terminie tygodnia od ogłoszenia wyroku. W prawdzie skarżący zaprzecza temu lecz nie złożył wniosku o sprostowanie protokołu rozprawy z tego dnia. W ocenie przewodniczącego dokonującego na każdej rozprawie pouczenia co do sposobu i terminu zaskarżenia wyroku nie jest możliwym, aby ubezpieczonego informowano o dwutygodniowym terminie do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Po pouczeniu przewodniczący zwraca się do strony z zapytaniem czy rozumiała treść wyroku i pouczenie czy też powtórzyć treść rozstrzygnięcia bądź pouczenie i dopóki strona nie oświadczy, że rozumiała rozstrzygnięcie i pouczenie nie opuszcza sali rozpraw.

Zatem w ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego niniejszą sprawę R. O. został w sposób prawidłowy pouczony co do terminu złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku.

Jak wynika z utrwalonej linii orzecznictwa, okolicznością uzasadniającą przywrócenie terminu mogłyby być:

- choroba strony, która uniemożliwiłaby podjęcie działania nie tylko osobiście, ale też i skorzystania z pomocy innych osób,

- klęska żywiołowa,

- zdarzenie nagle uniemożliwiające dokonanie czynności, którego strona nie mogła przewidzieć i zabezpieczyć się przed jego skutkami.

Skarżący nie tylko nie uprawdopodobnił, iż takie okoliczności miały miejsce, a wręcz sam przyznał, że uchybił terminowi wskutek błędnego zrozumienia pouczenia.

Nadto odnosząc się do stanu zdrowia skarżącego należy zauważyć, że jedynie ogólnie stwierdził on, że jest w podeszłym wieku i jest chory, a to nie przesądza o braku winy w uchybieniu terminowi i nie daje dostatecznych podstaw do przywrócenia terminu.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela także pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w postanowieniu z dnia 25.02.1998 r. w sprawie o sygn. akt II UKN 519/07, w którym stwierdził on, iż „Nieznajomość przepisów postępowania nie może być uznana za niezawinioną przyczynę uchybienia dokonania czynności procesowej w terminie”. (OSNP 1999/1/36)). Dodatkowo,

stosownie do treści postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29.01.2002 roku (II UZ 90/01, OSNP 2003/24/602) - Podeszły wiek i ogólnie zły stan zdrowia strony nie przesądza o braku winy w uchybieniu terminowi dokonania czynności procesowej. Z kolei w postanowieniu z dnia 11.01.2013r. Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie w sprawie III AUa 785/12 LEX nr 1254500 stwierdzono, że przepis art. 168 § 1 k.p.c. nie może być interpretowany w sposób rozszerzający, gdyż jest zasadą, że czynności procesowe powinny być dokonywane w terminie. O braku winy strony można zatem mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy. Dlatego w każdym przypadku przy ocenie braku winy, jako przesłanki przywrócenia terminu uchybionego przez stronę należy uwzględnić wymaganie dołożenia należytej staranności człowieka przejawiającego dbałość o swe własne życiowo ważne sprawy.

Zatem w sytuacji gdy strona uchybiła terminowi w sposób zawiniony nie można podzielić poglądu, że uzasadnia jej wniosek o przywrócenie ogólnie zły stan zdrowia, podeszły wiek i nieznamość przepisów albowiem uznanie tych okoliczności za uzasadniające przywrócenie terminu spowodowałoby faktyczne wyłączenie działania przepisów mających na celu pewność obrotu prawnego wobec znacznej kategorii osób ubezpieczonych.

Pokreślić należy w tym miejscu, że ubezpieczony w okresie gdy upływał mu termin do żądania sporządzenia uzasadnienia wyroku nie przebywał w szpitalu nie wykazał aby cierpiał na chorobę uniemożliwiającą czy poważnie utrudniającą złożenie wniosku w terminie. Również schorzenia ubezpieczonego ujawnione w niniejszym postępowaniu nie są natury utrudniającej percepcję i rozumienie pouczeń. Ubezpieczony nie cierpi na schorzenia psychiatryczne. Ukończył Liceum Ogólnokształcące, zatem poziom jego wykształcenia nie uzasadnia łagodzenia wymagań co do rozumienia czynności procesowych.

Reasumując, w ocenie Sądu skarżący R. O. nie uprawdopodobnił, iż zaszły okoliczności uzasadniające jego wniosek i, że nie dokonał czynności procesowej, w przepisany ustawą terminie, nie bez swojej winy.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. zasadne było oddalenie wniosku skarżącego o przywrócenie terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku.

Z tych racji natury faktycznej i prawnej gdy żądanie strony o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem, nie zostało skutecznie zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji wyroku, stosownie do art. 328 § 1 zdanie 2 kpc żądanie spóźnione należało odrzucić.